

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XVI. Scurrilitas Ebrietate commissa, omnem non rarò existimationem
tollit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

go exuperantia humectationis vini, molliculi plus minus effecti, Instrumentum impediunt, & à scopo subinde diuertunt, atq; distrahunt, altero oculo in superna confuso, altero in imum deiecto. vnde liquido patet, ebriis quibus visus corrumpitur, semper ferme simplicia duplicia videri. Et has ipsas ob causas diuersi colores, flauus præsertim ac viridis rubro immixtus, temulentorum oculis obuersantur.

Cur diuersi colores ebriorum oculis appareat?

Hæc obiter; ne in medicorum segetem, nostra falsè incidat. plura qui volet, ipsosmet consulat, vbi collubitum fuerit.

CAPVT XVI.

Scurrilitas Ebrietate commissa, omnem non rarò existimationem tollit.

Interrogatus olim Anacharsis Scythia Philosophus; An in Scythia Lyræ, tympani, fidium atque chorearum, aliarumq; eius generis leuitatum vus esset? *imo ne vinum quidem*, respondit: innuere volens, si quæ sunt huiusmodi deliramenta, è nimio vini potu oboriri. Quod ipsum tamen aliunde non constaret, sacra scriptura tamen ad solem comprobaret affirmans. *Vinum & mulieres apostatate faciunt sapientes, & arguunt sensatos.* quo pacto vinum arguat sensatos? Si pristina grauitate exuta, si auita modestia seposita, & veteri honestate reiecta, frontem perfricet, scurrarum, in popinis ac vinariis gurgustiolis latantium, mores imitati, cacchinentur, cantitent, vociferentur, saltitent, lachrymentur, plausitent, & nescio quæ ridiculosa inchoent, aspectantibus risum moueant, vt histriones potius ac mimos, quàm viros graues ac sapientiæ cultores putet, vilescit hinc existimatio, minuitur opinio, auctoritas

Diog. Laert. lib. 1. cap. 19.

Eccles. 19.

thoritas prorsus labefactatur, nec tanti fit, vt antea, nec suo quodam pondere de ipso habita opinio, tantum ad omnem animi motum confert, vt antea.

Quod, qui non ingens damnum putet, annon eum honoris ac famæ prodigum, non iniuria, sed verè

In sentent. ac iustè dixerim? Hinc scitè Theognis ac prouidè:

Δέδοικα δ' ἐμῆτι μάταιον,
Ἐξέω θοορὰ χθρῆς καὶ μέγ' ὄναδ' ὄ' ἔχω.

Sed metuo ne quid temerè

Committam inebriatus, vnde mihi probrum pa-
riam.

& quod probrum illo, quod iam taxatum, maius? ego, quid sui impotentem animum, certius arguere possit, non video.

Temulen-
tie scurri-
lit. apud
plerosque
Germanos
nulla nota-
tur infa-
mia.

Sed ita nunc hoc vitium inter nos Germanos occalluit, ita obduruit consuetudo, vt plerunq; nihil fiat, quidquid in Ebrietate gestum est, siue honestati morum congruat, siue ab ea sit alienum, & scurrilitatem tam verborum, quam gestuum omnem secum importet, excusatur, defenditur, laudatur, & politica cuiusdam comitatus paliis ac fucis regitur, quo quid ad omnem morum modestiam exterminandam perniciosius? alia Diui Bernardi mens erat, aliud hisce de leuitatibus iudicium. hoc ipse verbum: *Scurrile quidquid est & ioculare, non sufficit peregrinari ab ore procul, sed etiam ab aure relegandum.* ahus itidem veterum sapientum animus. Cùm Philocrates & Æschines qui legati ab Atheniensibus ad Philippum Macedonum Regem destinati erant, domum reuersi, in Senatu publico retulissent, Regem esse famosum vini potatorem, poculisque cunctis ipsis congressum, egregiè depugnasse, atque publica effusæ lætitiæ signa, patam edidisse; subiunxit Demothenes; *Id verò non magni refert, priorè virtutem*

Ser. 9. ad
foror.
Exalm. A.
popht. li. 3.
Veterum
 censura de
scurrilita-
te temulè-
zorum.

cum

cum spongia communem habet; leuitatem cum scurris.
 Democrates item ebrius, habitu feminam ementi-
 tus, in Symbolo quodam lasciuè saltitauerat: edor-
 mita postero die crapula, T. Quintium accessit, ab
 eoq; auxilium petiit, contra Messanenses, quos vt
 hostes persequi, funditusq; delere cogitabat. cui in-
 dignabundus, ob hesternam scurrilitatem, Quin-
 tius. *Miror te, inquit, temulentam mulierculam à viro
 id audere petere, quo te leuitas temulenta indignum red-
 didit; exprobrans ei, quod apud se ineptiendo ita
 scurriliter, omnem virtutis famam amisisset.*

*Bruson.
 lib. 1. c. 19.*

Optandus hic quoq; animus ac modestiæ Zelus,
 nostris esset Magistratibus, quo si affecti forent, plu-
 ra honestatis ac verecundiæ Exempla, essemus spe-
 ctaturi, apud commune vulgus. quod enim ab illis
 geri vident, id sibi normam vitæ rentur, ac præfi-
 gunt, ab eaq; nelatum quidem vnguem decedunt.

CAPVT XVII.

*Immo & infamia, quamuis vulgò apud nos non
 putetur, è temulentia fluit.*

ET verè & sapienter à quodam dictum. *Sicut e-*
brietas digesta crapula, oris halitum fatore quo-
dam grauius olente afficit: ita & famam. quo
 quidem vitio in longam aq; inueteratam consuetu-
 dinem abeunte, hæc famæ iactura nûc flocci pendi-
 tur, nullaque turpitudinis labe notatur, quin & glo-
 riosum putat, vecors & iners vulgus, potentes esse
 ad bibendum, vt ille coram Aristippo, qui congios
 vini plures vno prandio euacuare se posse iactita-
 bat, cui Philosophus. *Quid hoc mihi um? & mulo tecum
 commune est, excepto, quod mulo sis delirus magis, cum
 bibas vltra satietatem. Dignum tali patella opercu-
 lum; dignum nefanda iactatione responsum.*

*Ioan. de
 Promard.
 in summa
 Predican-
 tium ver-
 bo Ebrie-
 tas, artic. 3.
 Lart. li. 2.
 cap. 8.*

Lepi-